

Éljen a román-szovjet barátság!

Tarix postală plătită în numerar 5045
Abon. Dir. Gen. PTT No. 22404/48

ÁRA 4 LEI

Világosság

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG NAPILAPJA

KOLOZSVAR, 1948. november 3. szerda.

V. ÉVFOLYAM, 255. szám.

Még az irmagját is!

Ma hirdettek ítéletet Bukarestben az összeesküvők, kémek és szabotálók napok óta folyó bünperében. S bizonyos, hogy népi igazságszolgáltatásunk elkövetett galádásaihoz méltó ítéletet fog mondani felük.

Nem igen tudjuk feltételezni, hogy akadna olyan becsületes szándéku és jót akaró ember ebben az országban, aki ne a legnagyobb figyelemmel és a legnagyobb utálattal olvasta volna a napszabásu bünper tárgyalási anyagát. Hiszen nem kicsiny dologra vállalkoztak ezek az elvt. múlt gazemberek, Olyasmire ami az ország val mennyi dolm. j. érintette, helyesebben érthette volna, ha ter. vük sikerül, s a terv szövegétől, az ország életének aláásására vállalkozott banditák névsora sem volt ismeretlen. Az ország legnagyobb iparvállalatainak és pénzintézetekének egykori hírhedt urai, a legionárius népgyilkosok vezetői és terrorlegényei voltak valamennyien. Olyan személyek, akiknek piszkos, népellenes munkája kitörölhetetlen gyűlöletet hagyott mindannyiunk emlékezetében.

De éppen ezért nem szabad úgy tekinteni a periket, mint ami szerecsére lefolyt s miután a bűnösök megkapták a méltó büntetést, azzal vége is. El kell gondolkozni felette, alaposan végig kell gondolni a dolgot, pontosan meg kell érteni, hogy miről is van szó. Hogy kik voltak ezek az összeesküvők, kémek és szabotálók, mit akartak és miképp próbálták aljas szándékaikat megvalósítani?

Az összeesküvők, szabotálók és kémek célja demokratikus rendszerünk megdöntése, a tőkés-földesuri rendszer visszaállítás, a dolgozó nép szabadságának megvonása volt. Az akarat, hogy a gyárak, bányák, bankok és földek melyek ma a dolgozók kezében vannak, ismét visszajussanak egy maroknyi kizsákmányoló birtokosba s ezáltal, miközben az ország népe izm. koldusbotra, a nyomor szelére jut, ok majdan mesébe illő harznot biztosítsanak maguknak, milliárdokat, amiből majd megint uraskodhatnak, pávázhatnak és folytathatják egykori züllött, ledér életüket. Elegetdől egyetlen pillantásvetni a bünper vádlottainak névsorára, hogy kétséget kizáróan meggyőződünk arról.

Íme a névsor: Maz Aurohuit, az ország legnagyobb nagyiparos, a Resicai Művek egykori tulajdonosa, a Titan-Nadrág-Kalán nehézipari központ és a sok más nagy gyár és faterlep tulajdonosa. Ugyanaz a Kaz-Anschmitt, egyik tulajdonosa volt az angliai Wickers fegyvergyárnak és néhány amerikai nagyvállalatnak is. A következő vádlott Popp Alexandru a Resicai Művek vezérigazgatója. Bujoiu, a másik vádlott a Petrosényi Szén- és Bányaművek vezető igazgatója és több nagyvállalat fő részvényese. Dimitrie Gheorgho a Creaditul Minier című pénzintézet volt vezető igazgatója, Bals Alexandru a Petrosényi művek volt vezérigazgatója stb., stb. Kivétel nélkül mind egykori mesébeillő vagyonnal rendelkező urali bandita, aki nem csak a maga vállalatát igazgatta annak idején, de irányította volt az akkori reakciós kormányoknak is. Világos tehát, hogy itt a szó szoros értelmében nagytökeésekről, a dolgozók engesztelhetetlen osztályellenségeiről van szó. Kivétel nélkül olyanokról, akik annak idején éhbéért dolgoz-

tatták a munkásokat s nyugodt lélekkel beléjük lövettek, ha véletlenül nagyobb s. kenyeret, emberibb életet mertek követelni. Természetesen a legszoróbban együttműködtek ezek a volt iparmágnások a hitlerék által kiképzett, legionárius hőberekkel s terrorlegényekkel, valamint a nyugati imperialisták kémközpontjaival.

Azt hihetné valaki, hogy ezek az urali banditák azután vetemedtek összeesküvére, kémiszolgálatra, miután elvt. múltjuk a gyárakat, bányákat és bankokat, tehát mintegy végső elkeseredésükben, Nem, nem most szövegtek aljas tettükre. Amint a tárgyaláson maguk beismerték, az összeesküvés központját még 1945-ben hozták létre Auschnit, a legnagyobb gangster kezdeményezésére. Auschnit viszont, aki az amerikai nagytöke „érdekképviseelője” volt az országban klavetlenül nyugati barátaitól kért támogatást s vállalta, hogy azok terveit itthon végrehajlja. A tervet Roy M. Bourne, az amerikai küvetség első tanácsosa készítette el, aki pénzügyi támogatást kért az angolszász nagytökeésektől keresztülvitelére.

Miben állt ez a terv? Amint a vallomások során tisztázták, a következő pontokból állott: a) a nagytökeések pénzeliék a reakciós pártokat, b) erősíték meg a terrorista csoportokat és c) nyújtsanak segítséget olyan formában, hogy rosszabbítsák az ország gazdasági helyzetét, szabotálják a termelést, akadályozzák meg az áruforgalmat, ami áremelkedéshez, pénzügyi nehézségekhez és végül inflációhoz vezet.

A hazaáruló klikk ennek a gyálázatos tervnek a keresztülvitelére egy központi vezetőséget alakított, s állandó szoros kapcsolatban állt az Amerikai Egyesült Államok és Anglia imperialista köreivel, a nemzetközi kémiszolgálattal és részükre adatokat szolgáltatott ki nemzetgazdaságunkra és az ország állapotára vonatkozóan. Végzetű feladatukra vonatkozóan az utasításokat Leverich, az amerikai követség első tanácsosa Lowell amerikai katonai attasé, Dunham, Shea és Ferguson az amerikai követség titkárai továbbították, de kémösszeköttetésben állottak Robinson angol követségi tanácsossal, Watson angol kereskedelmi attaséval, valamint Bill Young angol ezredessel. Ugyanakkor hazai viszonylatban a legnagyobb fölibirtokossal és nagyiparossal Hohenzollern Mihály, volt királlyal, a hóhér tábornok Aldeával, továbbá Maniuval és Bratianuval, valamint a szocialdemokrata áruházi Titel-Petrescuval beszélték meg a dolgokat és készítették elő népellenes gaztetteiket. Az már szinte természetes, hogy ebből a diszes együtt. tesből nem hiányozhatott a külföldön bujkáló vassárdist. hóhér, Horia Sima és a munkásokra lövő áruházi Radescu volt tábornok sem.

Persze arra számítottak, hogy szabotázscselekményekkel, a lakosság előli élelmiszerevonással, gyilkosságokkal, hidak és vasutak felrobbantásával majd megfelelő hangulatot teremtenek az országban, hogy megdöntsék a népi demokrácia rendszerét és az angolszász imperialistákkal megszállassák az országot.

Csak hogy, arint a Scanteianban Sorin Toma megállapította, „olyan korban élünk, amikor az imperialisták számára az óhajástól egészen a

Hatalmas lelkesedéssel nyitlak meg Kolozsváron a román-szovjet barátság hét ének ünnepeisei

KOLOZSVAR. — A Román-Szovjet Barátság Hét ének ünnepeiseinek keretében tegnap, november 1-én este 6 órai kezdettel a Diákház nagyteremét zsufolásig megtöltő ünneplő közönség előtt tartották meg előadásait Soltutu Ioan, a Román Munkáspárt kolozsmegyei bizottságának titkára, Szamos megye képviselője és Heves Ferenc, a Román Munkáspárt kolozsmegyei bizottságának titkárhelyettese, a Szovjetunióknak az ENSZ-ben a népek szabadsága és függetlensége védelmében kifejtett tevékenységéről.

A hatóságok, intézmények és tömegszervezetek képviselői kívül lelkes ünneplő közönség vett részt a felemelő ünnepeisen, amelyen a tömeg színi nem akaró lelkes tapással és éljenzéssel tüntetett a béke határozó támasza és legfőbb háttérja, a hatalmas Szovjetunió mellett és többször, feljálva ünneplte a népek lángeszli vezetőjét és tanítómesterét, Joszav Viszaronovic Sztalint.

Az ünnepeiset Orsyan Titus, az ARLUS kolozsmegyei szervezője

főttkára román és magyar nyelven nyitotta meg.

A megjelentek lelkes éljenzése és rokonszenvtüntetése közepette kezdte meg előadását román nyelven Soltutu Ioan, a Román Munkáspárt kolozsmegyei bizottságának titkára. Beszédében rámutatott a Szovjetunióknak a béke, szabadság és a népek haladásáért folytatott következetes, megalkuvást nem ismerő bátor és kemény harcára, a Nagy Októberi Szocialista Forradalomtól, a Szovjetunió megszületésétől napjainkig. Ezután a szovjet nép és a dicső Szovjet Hadsereg emberfeletti küzdejméről szólt, amely harcnak a népi demokratikus országok népei is felszabadulásukat köszönhetik a faszinus szabadságfosztó, kényneket és szerveést okozó járma alól. A Szovjetunió népeinek és a dicsőséges, legyőzhetetlen Szovjet Hadsereg hatajmas harcának segítségével vittuk ki mi is szabadságunkat és szerzöttük meg jogainkat, amelyeket senkijől az ünneplő haro nélkül sohasem szerezhettünk volna meg és

nem vihhattunk volna ki.

A továbbiakban Soltutu Ioan rámutatott a Szovjetunió békepolitikájára és a népek szabadságáért kifejtett bátor harcát, amelyet az imperialisták aljas vádaskodásaival szemben, az Egyesült Nemzetek Szövetségében igen nagy eredményekkel és a világ dolgozó népeinek rokonszenvtüntetéseivel mellett folyt. Visinszkij leleplezi az imperialisták háborus uszításait és a világ tartós békéjének megvalósításáért mindenkor bátran és keményen síkra száll.

Beszéde befejező részében Soltutu Ioan rámutatott arra a hatalmas segítségre, amelyet a nagy szocialista haza barátsága jelent Népközársaságunknak és a tömeg lelkes éljenzése mellett hittel tett az örök román-szovjet barátság mellett.

A percekig tartó, színi nem akaró lelkes tapással és éljenzéssel fogadott beszéd után Heves Ferenc, a Román Munkáspárt kolozsmegyei bizottságának titkárhelyettese magyar nyelven szólt az ünneplő tömeghez.

— Búszkék vagyunk arra, hogy a világ legfejlettebb, leghatalmabb minden eddiginél és jelenleginél maugasabbrendű államának, a hatalmas Szovjetunióknak baráti országai közé számítsunk.

Beszéde további során Heves Ferenc rámutatott arra, hogy a jelentőségében világméretű forradalmi átalakulás, az egész emberiség történetére kiható történelmialakító küzdelem során, az elmúlt 31 év alatt a dicső szovjet nép sok megpróbáltatáson ment keresztül. Megalapításának pillanatától kezdve — mondotta a szavak — a Szovjetunió a népek békéjének, szabadságának, függetlenségének megvalósításáért szállt síkra és harcolt ma is.

A továbbiakban a Szovjetunióknak a béke fenntartásáért folytatott hatalmas küzdejméről szólt.

— Ott állunk mi is, felszabadult országunk, fiatal Népközársaságunk dolgozóinak határozott tettekkészségével, harcos építő és alkotó erejével. Minden munkánknak, cselekedetünknek, amelyet Pártunk irányítása mellett végzünk a Nagy Októberi Forradalom szellemében és Forradalmi lendületével, országunkat és az országgal a szocializmus egységfrontját, a béke táborát erősítjük, ellenségeinkkel, a háborus usztó imperialistákkal szemben.

Beszéde befejező részében hangsúlyozta, hogy fokozzuk kell becső örökön kifejtésével minden vonatkozásban, hogy a Szovjetunió által felszabadított független és szabad országok sorában méltón állhassuk meg helyünket.

Az ünnepeiset lelkes hangulatban ért véget.

Ünnepélyes külsőségek között nyitlak meg az ARLUS kiállitását

KOLOZSVAR. — A román-szovjet barátsági hét eseménysozozata tegnap az ARLUS kiállitának a megnyitásával kezdődött meg. Az Egyetemi Könyvtárban rendezett kiállitás megnyitása külsőségeiben is méltó volt a hét jelentőségéhez. A kiállitóteremben megjelent Sztepanov szovjet főköznul, a román és magyar egyetem kiküldöttjei, a város, a vármegye, a Román Munkáspárt, a tömegszervezetek képviselői. A zsufolásig megtelt terem közönsége előtt románul dr. Rosca Alexandru a Babes egyetem professzora, magyarul dr. Csögör Lajos, a Bolyai Tudományegyetem rektora mondott megnyitó beszédet.

Rosca professzor a Szovjetunió hatalmas eredményeiről szólt, majd többek között ezeket mondotta:

— Népközársaságunk politikai függetlenségét és felemelkedését a Szovjetunió győzelmes honvédő háborújának és barátságának köszönheti. Ezt a barátságot mélyíti el az ARLUS, mely rövid idő alatt hatalmas, 1 millió 500 ezer tagot számláló tömegszervezetté nőtt.

Ezután dr. Csögör Lajos rektor szólt az egybegyűltekhez.

— A főle egyhatodát elfoglaló

hatalmas szocialista Szovjetunió — mondotta bevezetésképpen — új életformát, új kultúrát, új szabad, murkás életet biztosít lakóinak. A Szovjetunió 31 esztendeje szolgálja a béke következetes védelmét, a népek közötti egyenlőség és köicsönös szolidaritás megvalósítását. Az egész világ munkásságának követésre méltó példát mutat a Szovjetunió magatartása, mely nem tesz különbséget kis és nagy népek között. Népközársaságunk életét is átjárja ma a Szovjetunióval való kapcsolat ereje.

A nagy tetszéssel fogadott megnyitó után a közönség meglekintette a kiállitást, amely hű képét mutatja az ARLUS változatos és sokrétű munkájának. A szovjet tudományos folyóiratok, irodalmi és köllői művek mellett kitűnő grafikonok mutatják a román-szovjet kapcsolatok fejlődését a legkülönbözőbb területeken. A kiállitás gazdag anyaga szemléletesen mutatja be a szovjet közgazdaság fejlődését s eredményeinek romániai felhasználását. Ugyanilyen módszerrel értékelte a szovjet tudományos, kulturális és gazdasági élet kihatását Népközársaságunk fejlődésére is.

megvalósításig órási az ut. Hiába gyűjtötték naponta kőnkedési anyagot gazdáik számára hiába robbantották fel a resicai Martin kemencéket, hiába rothasztották el vasgon számra a munkások számára való élelmiszert, hiába terveztek bestiális merényleteket az ország vezetői ellen. A munkásosztály és éharcos pártjának, a Munkáspártnak az éborségo folytán az állambiztosági szer-

vek kitűnő munkával lefűltek a hazaáruló összeesküvőket s ítéletet mondott felükre a nép.

Am, az ítélet elhangzása, ennek a galád bandának a megsemmisítése nem szabad elégedetté tegyen bennünket. Ujabb bizonyosságát szolgáltatta ez az összeesküvés annak, hogy a dolgozók osztályellenségeit még nem semmisítettük meg. Hogy városokon és falvakon egyaránt tovább folytat-

ják romboló tevékenységüket, tovább szabotálnak. Hogy az osztály harc egyre inkább kiélesedik. Az eddiginél is fokoztabb éberségre, harcra van tehát szükség ellenük, hogy minden galádásukat idejében felfedve, szabadságunk megvédése, eredményeink megőrzése és a jövőnk tovább építése érdekében még az irmagját is kipusztítsunk népünk mindendrendű és rangu ellenségének.

FELVÉTELI FELTÉTELEK

a kolozsvári Mezőgazdaságtudományi Intézet magyar tannyelvű Növénytermesztési Karának felvételi feltételei

KOLOZSVÁR. — A kolozsvári Mezőgazdaságtudományi Intézet magyar tannyelvű Növénytermesztési Kara közli:

1. Az első évfolyam felvételi vizsgájára beiratkozások az Intézet titkári hivatalában (A Mezőgazdaságtudományi Intézet főépületében) történnek.

Beiratkozhatnak a volt elméleti középiskolák érettségizettjei, a volt kereskedelmi liceumok érettségizettjei és a mezőgazdasági középiskolák abszolvensei.

A felvételi vizsga kezdete 1948 november 10. reggel 8 órakor. A felvételi kéresekhez mellékelendő:

a) érettségi oklevél vagy abszolváló bizonyítvány; b) születési anyakönyvi kivonat; c) állampolgársági bizonyítvány; d) orvosi bizonyítvány, melyet a felvételtől állítanak ki a Röntgen-látással együtt.

A munkások, szegény földművesek, köz- és magántisztviselők gyermekei ezenkívül még a következő okmányokat tartoznak benyújtani:

a) munkás-szülők gyermekei: üzemi bizottsági igazolványt, melyben feltüntetendő a szülő foglalkozási beosztása; kollektív szerződés szerint besorolt fizetési osztálya (a számvetési hivatal látatkozásával), vagy bizonylatot arról, hogy jóllehet az illető munkás, de jelenleg más beosztása van.

b) szegény földművesek gyermekei: a községi bíró és jegyző által aláírt igazolványt, amelyben feltüntetendő az illető szülő földbirtokának területe, osztálya, egyéb jövedelme vagy más foglalkozása, melyet a földművelés mellett üz, esetleg külön megbízatása, melyet ideiglenesen teljesít. Az igazolványt a mezőgazdasági szakszervezetnek is látatmozni kell.

c) A szakszervezetekhez tartozó köz- és magántisztviselők gyermekei: igazolványt az illető intézménytől, melyben feltüntetendő a szülő vagy eltartó kollektív szerződési vagy köztisztviselői statutuma szerinti fizetési osztálya. Az igazolványt az üzemi bizottság vagy az illető szakszervezet is látatmozza.

2. A felvételi vizsga díja mindenki részére 300 lej.

3. A felvételi vizsga tantárgyai: természetrajz, mennyiségtan, fizika, vegytan és a Román Népköztársaság alkotmánya. A vizsgálat csak szóbeli.

A vizsgálat tananyaga a középiskolák felső négy osztályának tananyaga a fent jelölt tárgyakból, különös tekintettel azok mezőgazdasági vonatkozásaira.

4) A felsőbb évfolyamokra felvétele jelentkezőknek a kar dékánai hivatalában:

a) a volt mezőgazdasági főiskolák hallgatói; b) más főiskolai hallgatók a megállapításra kerülő különbözőzeti vizsgák utólagos letétele mellett; c) a volt 3 évfolyamos gazdasági akadémiák okleveles gazdái és agrármérnöki cím elnyerése érdekében.

A felsőbb évfolyamokra jelentkezők a felvételi kérvényükhöz az eddigi tanulmányaikat igazoló okmányokat tartoznak mellékelni:

Az Intézet két fiú- és egy leány-internátusába, valamint a diakonosz-szára való felvételt a REFHOSZ Növénytermesztési Kari bizottságától kérhetik az arra igényt tartók.

Tekintettel arra, hogy a tanév megkezdéséig csak igen rövid idő áll rendelkezésre, a Kar dékánai hivatala ideiglenesen a felsőbb évfolyamokra való jelentkezéseket postai úton, ajánlott levélben is elfogadja.

Minden postai küldemény a következő címre irányítandó:

Mezőgazdaságtudományi Intézet magyar tannyelvű Növénytermesztési Kara Kolozsvár, Str. Mánástur nr. 3. — Intézet Agromoniaci Fűvel-táza Agrotechnicá cu limba de predare maghiară).

Ablak

A moszkvai könyvtárak könyvvállománya 64 millió kötet.

Egyedül a Lenin-könyvtárban — a világ legnagyobb könyvgyűjteményében — 10 milliónál több könyv van. E könyvtár a múlt évben 5 millió könyvet kölcsönzött ki s 10 olvasótermét egymillió 200 ezren látogatták. A könyvtár tudományos intézeteket, könyvtárakat és egyes személyeket lát el. A nemzetközi könyvcsereforgalom a háború alatt sem szakadt meg. A könyvtár bibiográfiai osztálya rendelkezésre áll intézeteknek és magánembereknek egyaránt.

A Lenin-könyvtárban a Szovjetunió népeinek az irodalma 90 nyelven, a külföldé 70 idegen nyelven szerepel. A Szovjetunió valamennyi kiadója írtételepéldányokat küld minden nagyobb könyvtárnak, így természetesen a Lenin-könyvtárnak is. A könyvtár kézirat-osztályán európai és keleti nyelvű nagyjértékű kéziratok gazdag gyűjteménye található.

A legnagyobb könyvtárak közé tartozik a Tudományos Akadémia könyvtára, 10 millió könyvvállományaival, valamint a Marx-Engles-Lenin Intézet könyvtára, ritkaságértékű kézírataival és kiadványaival.

Az Állami Történelmi Könyvtár másfél millió könyvet közölt igen sok a ritka, sőt egyetlen példány. A Politechnikai Múzeum könyvtárának a gyűjteményében a műszaki irodalom a világ majdnem minden nyelvén képviselve van. A moszkvai főiskolák 77 könyvtára 12 millió kötet könyvet számlál.

A moszkvai egyetem könyvtára, a Gorkij-könyvtár 190 év óta áll fenn. Könyvvállománya 2 millió kötet, közte sok ritka példány. Ezen kívül egyesített magában az egyetem fakultásainak és tudományos intézeteinek a 40 könyvtárát. Nagy könyvtára van a Timirjazev mezőgazdasági akadémiának is.

egy millió 300 ezer könyvvel. Moszkva számtalan kerületi könyvtára közül nevezetes a Bauman-kerületi Puskin-könyvtár. Havonta kétszer ugynevezett „Puskin-napok” rendez, amelyet a nagy orosz költő alkotásainak szentel.

A zenemű-könyvtár híres gazdag anyagáról, mely több mint 15 ezer kottából áll és a konzervatóriumok, zeneiskolák és szakiskolák növendékei mellett, kétszer hivatásos zenész és óriási számú műkedvelő szülségeit látja el.

Az üzemi könyvtárak szintén hatalmas kulturális munkát végeznek. Így a „Sarló és Kalapács” üzem 28 ezer kötetes könyvtárát rendezte be, amelyet rendszeresen bővíti. A könyvtár az üzem ötezer munkása, mérnöke és technikus kara veszi igénybe.

Gyakori kiállítások tájékoztatják az érdeklődőket a legújabb kiadványokról és ismerkedési esték fűzik szorosabbra a viszonyt írók és olvasók között.

A mikro-filmek használata egyre inkább elterjed a szovjet könyvtárakban, természetesen a tudományos kutatás terén, első sorban a régi vagy ritka könyvekénél. A könyvek oldalairól rendkívüli mértékben kicsinyített felvételt készítenek, melyet azután vetítéssel nagyítanak fel, hogy a szöveg olvasható legyen. A vetítő készülék kisebb a gramofonnál. A Szovjetunió igen sok könyvtárban található már ilyen készülék.

Ez a rendszer nem csak azt teszi lehetővé, hogy a ritkaságok számos példányban tanulmányozhatók, hanem sok hely megtakarítással is jár, mert vastkos kódexek tartalma fér el gyufaskalulyányi helyen. Mivel a ritka könyvek így a Szovjetunió területén számos könyvtárban fellelhetők, a tudósok az utazással járó sok idővesztést, költséget és fáradtságot is megtakarítanak.

A Román-Szovjet Barátság Hetének szerdai műsora Kolozsváron

A Román-Szovjet Barátság Hetének az ünnepi eseményei sorában, november 3-án, szerdán, az ARLUS műsoros ünnepélyt rendez a CFR-nél, a Fermetá, a Schull és az Ady-üzemben.

A Népsport Szervezet rendezésében, a CFR Szakszervezet Horea-uti helyiségében délután 3 órai kezdettel sakverseny, a volt unitárius kollégium tornatermében pedig délután 6 órai kezdettel a BEAC, a Dermata és az U sportegyesületei között vívóverseny lesz.

Az Ifjumunkás Szövetség délután 4 órai kezdettel a Diákház nagytermében ünnepi előadást rendez „A Szovjetunióval való barátság kezessége a romániai ifjúság felemelkedésének” címmel.

A Magyar Népi Szövetség rendezésében, a megyei szervezet székházában este műsoros ünnepély lesz, melynek keretében Csehov „Leány-

kérés” című egyfelvonásos színműve is színre kerül.

A Kolozsmegyei Szakszervezeti Tanács este 7 órai kezdettel ének-kari hangversenyt rendez a Diákház nagytermében

Kultúrét a görög-szabadság harcosokért Nagyszalonán

NAGYSZALONTA. — A MNSZ helybéli szervezetének ujonnan megválasztott vezetősége nagy lendülettel fogott a szervezési munkálatokhoz, melynek már rövid időn belül komoly eredményei mutatkoznak.

Az ujonnan szervezett kulturális csoport már most megkezdte az előkészületeket egy nagyszabású kultúrét megrendezésére, melyet november 21-én tartanak a görög szabadságharcosok megsegítésére.

VLADIMIR MAJAKOVSKIJ

Októberi induló

Ragyogjatok fel munkásarcok a jelszó ránk süvít: egységbe forrjon minden ember mi is ti is mi mind. Villanyáram lesz a verejték mely arcunkról lefut, a haladás felé vezet most az út az út. Mélyben szélességben előre! Vár a győzelmi rév. Az Ötéves Terv hordozója az év az év. Aki akar nagyot akarjon, a szem magasba néz. Az árnyhegyek raját rakja a kéz a kéz. Ez itt az acél birodalma a múlt itt meg se fér. Hadd jusson minden dolgozónak bőven kenyér kenyér. Reánk villan a jövő tükré, félre, ami salak. Itt mindenki a Párttal együtt halad halad.

Több kenyeret szent vasat, hadi zugjon hát a gép. Több kombájnt vár fölünk a föld és a nép a nép. Itt a verseny lázában izzik mindenki aki él, nem lankadunk, amíg előttünk a cél a cél. Szemünk éberén néz előre s ahol élénkbe áll Az osztályellenséggel szembe fesszül a váll a váll. A harci rendet megőrizniük és hiába kutak: halárainkon át ellenség nem lel útát. Ragyogjatok fel munkásarcok a jelszó ha süvít: egységbe forrjon minden ember mi is ti is mi mind. Fordította: BOCSKÓI VIKTOR

(„Az orosz kérdés” ma esti előadása előtt, az Állami Magyar Színházban elmondja Perényi János.)

A Román-Szovjet Barátság Hetének

tordai ünnepesei

TORDA. — Torda város és vármegye lakossága nagy lelkesedéssel készült az Októberi Nagy Szocialista Forradalom 31-ik évfordulójának és ezzel párhuzamosan a Román-Szovjet Barátság Hetének a megünneplésére. Az előkészületek keretében, Tordán október 17-ével kezdődően hat előadás hangzott el, ismertette a Szovjetunió által Romániának nyújtott támogatást, a mezőgazdaság helyzetét a Szovjetunióban, a szovjet demokráciát, az 50. évfordulóját ünneplő moszkvai Gorkij-színház munkáját, a 30 éves Komszomolt, a Szovjetuniónak a népek szabadsága és függetlensége védelmében kifejtett tevékenységét.

A Román-Szovjet Barátság ünnepi hete november 1-én „Gorkij Maxim” mozgóképszínházban végbement nagyszabású ünneppéldő kezdődött. Az ünnepség keretében a tordamegyei Szakszervezeti Tanács képviselője a román-szovjet barátság jelentőségéről mondott előadást. November másodikán műsoros ünnepély lesz, melynek a műsorát írodalmi és zeneszámok töltik ki. ARLUS-ünnepély lesz ezenkívül az üveggyárban, a Cementgyárban, a Solvay-műveknél, a Porcelángyárban, a Magántisztviselői Szakszervezetben, a Textilipari Szakszervezetben.

November 3-án, a volt Aro-mozi helyiségében, a néphadereg rendez ünnepélyt, melynek keretében előadás méltatja a Szovjet Hadsereget, mint a népek szabadságának és békejének őreit. November 4-én az iskolák rendeznek ARLUS-ünnepélyt. Ugyanezen a napon ARLUS-ünnepély lesz a Gaz-Metánánál, a CFR-nél, a MNSZ-ben, valamint a törvényszék, a posta és a vármegyhá-

za ARLUS-körében. November 5-én a volt Aro-mozi-ban előadás ismerteti a Szovjetunió részéről a Román Népköztársaságnak nyújtott segítséget. A polgármesteri hivatal, a rendőrség, a társadalmi biztosi, a mezőgazdasági kamara, a pénzügyigazgatóság és a kisiparosok ARLUS-köre műsoros ünnepélyt rendez November 6-án, az Októberi Nagy Szocialista Forradalom évfordulójának szentelt nagy-

szabású ünnepély lesz a „Gorkij Maxim” mozi helyiségében. Az ünnepély keretében szavaló, tánc és énekkari verseny lesz a tordai üzemek és szervezetek művészcsoportjainak a részvételével.

November 7-én népgyűlés lesz, majd felvonulás, amelynek folyamán megkoszorúzzák a Szovjet Hősök emlékművét. Az ünnepeket sorozatát a sportpályán rendezett ünnepi műsor fejezi be.

Az Állami Magyar Színház és Népopera közleményei

A Román-Szovjet Barátság Hetének keretében az Állami Magyar Színház teljes lelkesedéssel és odaadással veszi ki részét a sorozatos ünnepekből. Kedden este AZ OROSZ KERDES-t újítja fel, melyet a prózai együttes az elmúlt évben egyik legnagyobb sikerét aratta. Előtte a nagy forradalom jelentőségéről Nagy István író emlékezik meg, majd Perényi János Najakovszki híres versét, az „Októberi induló”-t szavalja el. Ezen a napon nyílik meg a színház büféjében a színház külön ARLUS-kiállítás, mely a színháznak a szovjet barátság elmélyítése érdekében végzett eddigi munkásságát szemlélteti nyomatotványokban és fényképfelvételekben. Ugyanott került közszemlére a művészek és munkások ünnepi hétre készült falújságja is.

AZ OROSZ KERDES felújítása iránt mutatkozó nagy érdeklődésről tekintettel a darab 3-án, szerdán is színre kerül s ezalkalommal Szimonovnak, a darab írójának „Haza” című versét Kós Zsófi mondja el az előadás előtt.

KOLOZSVÁRI ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ ÉS NÉPOPERA MÜSORA:

Kedden este fél 8 órakor a Román orosz kiadást Szimonov: „Haza” című versét szavalja Kós Zsófi. Jegyek sorszáma 98. Barátság-ünnep. Csütörtökön este fél 8 órakor: JF. GOR BULICSOV ES A TÖRBIK. Bevezető előadás mond GÁLL Ernő Puskin: Ecegi monumentum... c versét szavalja: Orosz Lujza. Jegyek sorszáma: 99.

A Negev-kérdés a Biztonsági Tanács előtt

Ajándékokat készít a Szovjetuniónak a kolozsvári Iriszgyár munkássága

A szovjet delegátus állásfoglalt az imperialisták palesztinai mesterkedéseivel szemben

PARIS. — (Rador.) A Biztonsági Tanács október 29. ülésén folytatták a Palesztina-ügyben elfhangzott angol—kínai javaslat megvitatását. A javaslat azt kívánja, hogy a Biztonsági Tanács erősítse meg az ideiglenes közvetítő javaslatát, amit az már elfogadott az egyiptomi és zsidó kormányokhoz. Az ideiglenes közvetítő azt javasolta a két kormányhoz, hogy a Negev vidékéről vonják vissza csapatokat az október 14-én elfoglalt területekbe, amelyekben október 14-én tartózkodtak. Ugyanez a javaslat azt is kívánja, hogy az ENSZ alakítsa meg a Biztonsági Tanács 41. bekezdése értelmében létesítsenek egy ellenőrző bizottságot, amely felülvizsgálja — a javaslat elfogadása esetén — a csapatok visszavonulását. A javaslat ellen Izrael állam képviselője. Eban felhívta és kijelentette, hogy a csapatok visszavonulását óhajtó javaslat elkészítése és betervezése túllépi az ideiglenes közvetítő hatáskörét.

Ezután Majlik, a szovjet delegátus szólott fel, aki rámutatott arra, hogy mielőbb a Palesztina-ügyben határozatot hoznak, jó lenne, ha a Biztonsági Tanács megvizsgálja azt, hogy végrehajtották-e az előző határozatokat. A felszólaló rámutatott arra, hogy az október 19-i, a Negeven folyt harcok megszüntetéséről

szóló határozatot csak részben hajtották végre. A határozatnak azt a részét, amely alapja lehet a két fél közötti tárgyalások megindulásának, nem valószínű, hogy a gyakorlatban.

Austin, a Biztonsági Tanács elnöke erre megjegyezte, hogy már háromszor intézett felhívást a határozat gyakorlati alkalmazása érdekében.

A továbbiakban Majlik, a szovjet delegáció vezetője rámutatott arra, hogy Bunche, az ideiglenes közvetítő, az október 19-i határozat eljöttére, öntevékeny eljárásával javaslatot szerkesztett, melyben arra kéri a feleket, hogy csapatokat vonják vissza, az október 14-én elfoglalt területekbe. Ez a javaslat ellenkeznek a Biztonsági Tanács október 19-i határozatával, amely a harcok megszüntetéséről szól és amelyet a felek végrehajtottak. Az október 19-i határozat alapján képezi a két fél közötti tárgyalások megkezdésének lehetőségének s az ideiglenes közvetítő ahelyett, hogy a két féllel megbeszélést folytatott volna a tárgyalások megindítására vonatkozóan, mint annak előfeltételét, a csapatok visszavonulását kívánja.

— Megállapítható — mondotta Majlik —, hogy az ideiglenes közve-

titőnek ez az akciója ellenkezik az október 19-i határozattal, és megállapítható az is, hogy sem az ideiglenes közvetítő, sem a Biztonsági Tanács nem használta fel a lehetőségeket, hogy a két fél között megindítsa a tárgyalásokat s nem intézkedett abban az irányban, hogy így megoldják a Negev körül felmerült problémát.

Majlik kijelentette, hogy a szovjet delegáció véleménye szerint az ideiglenes közvetítő a Biztonsági Tanács október 19-i határozata értelmében hajadéktalanul meg kell szervezze a tárgyalásokat a két fél között. Egy újabb határozatnak a megbeszélése, az ideiglenes közvetítő javaslatának elfogadása, egy újabb különleges bizottság létesítése semmi mára nem volna jó, mint arra, hogy fokozottabban boncolgassa tegye és összekuszálja a Palesztina-kérdést.

Majlik felszólalása után a kanadai delegátus sietett megvédeni az angol—kínai javaslatot, ezen keresztül az ideiglenes közvetítőt. Azt javasolta, hogy albizottságot alakítsanak a javaslat megvitatására. A kanadai delegátus javaslatát szavazás alá bocsajtották. A Szovjetunió és Ukrajna delegátusai tartózkodtak a szavazástól.

KOLOZSVÁR — Még néhány és a november 7-re megszerzett szocialista munkaversenyek országsszerte befejezést nyerne. Az utolsó napokban a verseny lázában kifejtett munka lendületesen fokozódik még az ország legtávolabbi sarkában lévő üzemek dolgozóinak a körében is. Tudatában vannak a november 7., a nagy szocialista forradalom jelentőségének és tudatában vannak a szocialista munkaversenyek eredményének. Néhány nap s elegendő, hogy melyik üzem és gyár, hogyan teljesítette a verseny feltételeit.

„November 7-én, látszik már messziről a vörös betűs felírás a kolozsvári Irisz porcelángyár felé felé törő kéményei mellett ki-

emelkedő torony oldalán. Az udvaron csend honol, de annál lázasabb munka folyik a falakon belül. Szorgalmas kezek dolgoznak, mert az Acélárugyárral és a tordai Porcelángyárral megszerzett versenyből győztesen akarnak kikerülni Nemcsak az üzemek közötti verseny, hanem az üzemeken belüli versengés is ösztönzőleg hat az eredmények növelésére. Csoport- és ahol a munkamenet megengedi, egyéni versenyt szerveztek meg. Szeptemberben az előírányzatot csak 4 és fél százalékkal haladták túl. A szeptemberben megszervezett egyéni és csoportverseny október hónapban bontakozott ki nagyobb mértékben.

80—100 SZAZALÉKKAL EMELTEK A NORMÁT

— A munkások közül számosan 80—100 százalékkal emelték a termelést, — tájékoztat a velünk tartó üzembizottsági titkár. — Gábor Károly 110, Polivka Zoltáné 90, László Zsuzsanna 80 százalékkal teljesített többet a normánál, Gábor Károly és László Zsuzsanna a versenyasztalt augusztus 23-án elnyerték s azóta állandóan náluk van. Bugnár Mihály a modelézknél egyéni versenyt nyert 86 százalékos eredményével.

Eppen felénk tart Bugnár Mihály. Ebédelt jön.

— Fegyelmzett és eredményes munkára ösztönöz mindnyájunkat az üzemek között és üzemeken belül megszervezett szocialista munkaverseny — mondja s már megy is felfelé a lépcsőn, mert letelt az ebédidő s kár minden elveszített percért.

A KÉSZÜLŐ AJÁNDÉKOK

A modellező terem felé indulunk. Ott készül az ajándék, melyet november 7-én a Szovjetuniónak küld a gyár munkássága. Utközben László Gáborral találkozunk, aki közreműködik a munkálatoknál.

— A szoborral 10 és a vázával 3 órát dolgoztam önkéntesen vasárnap, hogy hatáirdőre befejezzük — tájékoztat nevetve. — Máskor öt nap alatt nem dolgoztam annyit, mint most két nap alatt, de örömmel végzem munkámat, mert tudom, hogy sürgős az ajándék befejezése.

Közben megtudjuk, hogy a szobrot Kundelész Kálmán és a vázát Ábrahám Károly munkások tervezték. Mindketten kék-kék tervet nyújtottak be, melyek közül a megfelelőbbet választották ki elkészítésre.

Körben forgó állványon fekszik a szobor. Meglepődve és csodálkozva szemléljük kibontakozó szépségét. Még munka alatt áll de néhány nap múlva már ezren, meg ezren tekinthetik meg

a szobrászkezeknek is dicséretére való alkotást. Kolozsvárt ábrázoló bástyán orosznyelvű felirat áll: „A kolozsvári Irisz porcelángyár munkásainak november 7-re küldött ajándéka a Szovjetuniónak.” Tuloldalón a Román Népköztársaság címere van. A bástyán szinté forogni látszik a földgömb. Moszkvából ötágu csillag sugarai vetődnek a világ minden tája felé. A földgömb tetején munkásnő sarlóval és egy munkás kalapáccsal a kezében állanak egymás mellett. Összefogott kezükben versenyzást tartanak. Búszke fejtartással tekintenek előre, a jövő felé. Életet, mozgást öntött a merev anyagba egy öntudatos munkás keze.

Odább a maga egyszerűségével, de mégis pompás szépségében, magaslik ki a váza. Az Arlus-nak készítik. Egyet az Arlus elküld a Szovjetuniónak. A felírás itt is jelzi, hogy az ajándékot a gyár munkásai milyen alkalomra készítették. Egyelőre még nyers színben, de rövidesen a szinek változatának sokféleségében tündöklők majd a Szovjetunió és a Román Népköztársaság háromszög alakban elhelyezett címere, alattuk pedig a Munkáspárt jelvénye.

— Egy-egy szobor készül egy élmunkásról és egy munkásnőről a november 7-iki kiállításra — mondja az üzembizottsági titkár, amint a lépcsőn lefelé indulunk. — Két munkást örökítünk meg, kik a termelésben a legjobb eredményt érték el és akikről a többi munkások példát vehetnek majd.

A gyárban látottak és tapasztaltak élénk bizonyítékai annak, hogy a munkásság a nagy szocialista forradalom évfordulójának megünneplését nemcsak a szocialista munkaversenyek lezárásával ünnepli, hanem hálaival emlékezik meg a Szovjetunió iránt, mert lehetővé tette számunkra e nap megünneplésének a lehetőségét. (K—f—)

Sztalin generalisszimusz nyilatkozatának viszhangja a világsajtóban

A Rador párisi jelentése arról számol be, hogy a nyugati fővárosokban élénk visszhangot keltett Sztalin generalisszimuszának Pravda számára adott sajtónyilatkozata. A nyilatkozat hatása az Egyesült Nemzetek Szervezete közgyűlésén is érezhető volt, ahol rendkívül élénken foglalkoznak a nyilatkozattal, imperialista körökben nagy zavart okozott Sztalin generalisszimusz nyilatkozata.

A kérdéssel kapcsolatban Dulles, a hírhedt amerikai háborus uszító, az amerikai küldöttség vezetője, megtagadta a sajtó képviselőitől a nyilatkozatadást, az angol külügyminisztérium szóvivője pedig mindössze annyit mondott az újságíróknak, hogy a nyilatkozatra Bevin külügyminiszter ad majd választ.

A párisi sajtó nagy többsége közli Sztalin generalisszimusz nyilatkozatának szövegét, de itt is érezhető az, hogy a francia reakció igyekszik elítélni a közönség előtt a nyilatkozatba foglaltakat. A Frankfurter, a harmadik u'on haladó francia lap hangsúlyozza azt, hogy Sztalin nyilatkozata egyes tények felfedezésével

kiutat mutat a székelyekből. A nyilatkozatnak — írja a lap — különös jelentősége van az amerikai választások közeledése miatt is, mert ezzel a Szovjetunió elhárítja magától a felelősséget, az amerikai népnek tudomására hozta, hogy az USA kormánya háborúra készül a Szovjetunió ellen.

A Combat című lap azt írja, hogy London és Páris egyelőre arra szorítkozik, hogy a nyilatkozatot mérlegelje, de nem a lényegét, hanem csupán „írásjeleit”. Eddig még senki sem kísérelte meg, hogy szembenézzen a Pravdában megjelent nyilatkozattal és nem mérlegelték azokat a javaslatokat, amelyekkel ez nyilvánvalóan magába foglalt.

A L'Humanité első oldalán közli Sztalin nyilatkozatát, minden kommentár nélkül. A „Mondó” című felhívatója francia lap azt írja, hogy Washingtonban még Devoey környezetében is képtelenek elismerni azt, hogy a Szovjetunióknak mincseké támadó szándékai. Ami Berlint illeti — közli a lap — nagyon valószínű az, hogy a nyugati hatalmak tavasszal kivonulnak övezeteikből, nyilván

azért akkor, mert kivonulásuknak tavaszig való halogatása már nem jár elnyes presztízvesztéssel.

A londoni News Chronicle, a Daily Express és a Daily Worker című lapok ugyancsak vezető helyen foglalkoznak Sztalin nyilatkozatával. Az újságok nagyrésze vitába száll a nyilatkozattal, ami azt bizonyítja, hogy Sztalin szavai megzavarták a nyugati államférfiakat. Egyes amerikai szóvivők azt állítják, hogy a nyilatkozat semmi újat nem tartalmaz, azonban számos levelező arra mutat rá, hogy a nyugati politikusok élénken vitatják a nyilatkozat ellensúlyozásának lehetőségét.

Az amerikai sajtóban ugyancsak élénk visszhangra talált Sztalin nyilatkozata. A newyorki „Daily Worker” szerint Wallace a következőket mondotta Sztalin nyilatkozatáról:

„Meggyőződésem, hogy a Szovjetunió és az Egyesült Államok között nem létezik olyan ellentét, amelyek szükségessé tennék az erőszakkal és fenyegetéssel való megoldást. Minden nézeteltérést meg lehet oldani emberélet feldobása nélkül.”

Vajamennyi lengyel lap az első oldalán közli a nagy jelentőségű nyilatkozatot és egybehangozva megállapítják azt, hogy a nyilatkozat minden kétséget eloszlat a berlini kérdést illetően, vajamint azt is, hogy az Egyesült Államok és Anglia agresszív politikájának sugalmazói nem óhajtják a megegyezést és az együttműködést a Szovjetunióval.

Mozi műsora:

KOLOZSVÁR:

CAPITOL: Vegyes házasság. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 óra.

FORUM: A külváros gyermeke. 1948-as új szovjet film. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9. Matiné vasárnap 11 órakor. Pénteken szakszervezeti tagoknak 50 százalékos kedvezmény.

POPULAR: Vegyes házasság. Előadások kezdete: fél 4, fél 6, fél 8, fél 10 órakor.

SELECT: A külváros gyermeke. Előadások kezdete: fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10 órakor.

URANIA: Alexandru Newski. Pénteken szakszervezeti tagoknak 50 százalékos kedvezmény.

NAGYVÁRAD

TRANSILVANIA: Külváros gyermeke. Román, magyar felirattal. Előadások kezdete: 5, 7, 9 órakor.

SCALA: 4 szín. Román, magyar felirattal. Előadások kezdete: 5, 7, 9 órakor.

CORSO: A tavasz keringője. 1948-as produkció. Előadások kezdete: 5, 7, 9 órakor.

Terjeszd a Világosságot

Tovább terjed a francia munkások sztrájkja

Aremelés-ke' erközlö a kormány

PARIS. — A francia fővárosból érkezett jelentések szerint a francia bányászok sztrájkja szilárd és határozottabb, mint valaha. A kikötők szénbányáinak teljessé vált és a kivézenyeit csendőrök képelenek kirakni a hajókat.

Újabb és újabb dolgozók csatlakoznak a sztrájkolókhöz. A vasipari munkások szövetsége kijelentette, hogy „a vas- és fémipari üzemek dolgozói soha sem lesznek Marshall

tábornok katonái. A vas- és acélipari dolgozói harcolni fognak egy valóban demokratikus kormányért, amelyre Franciaországnak szüksége van”.

A textilipari munkások a munkaadóktól béremelést követelnek. A kormány a béremelést nem akarja megadni, ugyanakkor azonban fel-emelte a cukor, a zsír, a petróleum és több fontos közszükségleti cikk árát.

Menekülnek a monarcho-fasiszták a demokratikus görög hadsereg támadásai elől

SZABAD-GÖRÜGOERSZAG. — (Rador.) Az Ellas Press a demokratikus görög hadsereg újabb hatalmas sikereiről számol be. A sikereket a monarcho-fasiszták is kénytelenek elismerni.

A Vidi fronton a demokratikus hadsereg megtámadta a monarcho-fasiszták hadállásait és elfoglalta Yuni, Kefali, Sztarovo és a Neatrida magaslatokat. A Gramos-hegységben a demokratikus hadsereg a monarcho-fasiszták főbb zászlóaljait futásnak kényszerítette, az ellenséges csapatok hanyat-homlok menekülnek a demokratikus hadsereg támadásai elől. Középmacedóniában és a Halikidika vidékén a demokratikus hadsereg egységei megtámadták az ellenség állásait és fényes győzelmeket arattak.

A demokratikus hadsereg XX. brigádja Keletmacedóniában súlyos csapást mért a monarcho-fasisztákra, más egységek a Peloponneszban Argosz városát támadták meg.

Hírek

VILAGOSSAG

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brassai-utca 7.
Távbeszélő: 19-11.

Felelős szerkesztő: BALOGH EDGAR.

Lapnajtandó: „Petőfi” Lap- és Könyvkiadó RT.

Bejegyezve a kolozsvári törvényszékénél F. soc. 2249 szám alatt. Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézményeknek és vállalatoknak évi előfizetési díj 5000 lej. Postatakarépjelentési csekk számla száma: 40.625.

KÉT RENDŐRTISZTET ITÉLT EL AZ ARADI TÖRVÉNYSZÉK. Mult év júniusában ugyanis az aradi pályaudvaron négy férfit tartóztattak le, akiknél egy és egyneked kiló aranyat találtak. Az ügyet Torsan Dumitru rendőrkormányzó adták ki. Torsan azonban megállapodott a csempészekkel abban, hogy 180 millió lej ellenében elsímtja a dolgot. A kapott összeget Torsan egy Chiuru nevű rendőrtiszttel és az egyik csempéssel osztotta meg. A megtévedt rendőrtiszteket 10, illetve 5 évi fegyházra ítélték.

KÁRASZTELEK FOSZTOGATÓ. JÁT Szabó Péter zsírosgazda személyében a kémeri csendőrség a napokban elfogta. A felháborodott lakosság bosszúja elől karhatalom segítségével tudták megmenteni. A régi rendszer könnyelmű, munkakerülő nagyszabójára ma már nem tudott zsalóból mulatozásaihoz pénzt szerezni, szegénysorsu gazdatisztaival lopással szerezte meg a hozzávalót. A kémeri csendőrség az elfogott bűnöst átadta az illetékes hatóságnak.

NYOLCHONAPOS GONDOZÓNYI ISKOLA Marosvásárhelyen és Nagyszebenben. A hivatalos lap közli az egészségügyi minisztérium rendeletét, mely az állami egészségvédelem megszervezéséről szól. Ezekbe az iskolákba beiratkozhatnak a hábaképzőt és ápolónőképző iskolák végzettei is, akik 1945-48 között végezték be tanulmányaikat és nem idősebbek 25 évesnél.

160 MUNKAORÁVAL javították meg székházukat a színvonalajai Ifjúmunkás Szövetséghez tartozó fiúk, akik az építési munkával egyidejűleg igen eredményesen dolgoznak kulturális téren is.

A RDNSZ MOST AVATTA FEL MARGITTA SZÜLŐOTTHONAT. A szülőotthon létesítését gyűjtők, cionkál és ünnepélyek tartásával tették lehetővé.

GERTRUDA KIRAKOZIAN SZOVJET ZONGORAMŰVÉSZNO egyszemélyben híres muzsikus és műszaki feltaláló is. Gözturbina-szabályozó szerkezetét az egész Szovjetunióban nagy sikerrel alkalmazták.

100 SZÁZALEKON FELÜL TELJESÍTETTE A VETESTERVET a gyergyói járás. Az előirányzott 2900 hektár vetésterülettel szemben 3186 hektárnyi területet vetettek be az ottani földművesek rozzsal és buzával.

SZÁZSZÁZALEKON TELJESÍTETTE A VETÉSI TERVET a brassómezei Zajzon község. Hatvanöt hektárt tesz ki a bevetett terület. Mind buzavetés. A felhasználó 1385 kiló vetőmagot százszázalékosan csávázták. Ezzel a teljességgel százszázalékosan kerültek ki a versenyből, amit határidő előtt három nappal fejeztek be.

Osszak az olajat

KOLOZSVÁR. — Városunkba nagyobb mennyiségű étolaj érkezett, amelynek kiosztását november elsején, a Victoria és a CFR szövetkezetek meg is kezdték.

Keddtől kezdve naponta fog utánpótlás érkezni úgy, hogy a város olajellátása biztosítva van. Az olaj elosztást egyelőre csak a szövetkezetek és állami üzletek végezhetik. Ha a szükség úgy kívánja, abban az

esetben magánkereskedőket is belevonnak ebbe a munkába.

A Centrocóm felkéri a vásárlókönzséget, hogy ne türelmetlenkedjenek és sort ne álljanak, mert ez csak megnehezíti a kiosztást. A jegyre való járandósága mindenkinek biztosítva van és a kiosztás addig fog tartani, amíg mindenki kivette a részét.

Nappal is lesz villany Nagyszalontán

NAGYSZALONTA. — A városi villanytelep igazgatósága tervet dolgozott ki Kajtor Mihály mérnök irányításával Nagyszalonta állandó villanyárammal való ellátásának érdekében. A terv keretében 270.000 lej beruházzással új hűtőtoronyt építenek és az eddig használaton kívüli helyezett fagázás motort 300.000 le-

jes költséggel nyersolaj hajtóerőre szerelik át s ennek következtében lehetővé válik az eddig nélkülözött nappali villanyáram szolgáltatása.

Az építkezések és az átszerelés munkálatainak befejezése már csak napok kérdése és ezzel a város lakosságának régen álmodott vágya teljesül.

A MNSZ HÍREI

Kolozsvár

November 2-án, kedden este 8 órakor az I. kerület román-szovjet barátság-heti műsoros ünnepélye a Zeneművészeti Főiskola Móccok-utja 3. szám alatti díszteremben.

Este 8 órakor az V. kerület román-szovjet barátság-heti műsoros ün-

nepélye a Türr István-utca 36. szám alatti székházban.

November 3-án, szerdán este 7 órakor a városi szervezet román-szovjet barátság-heti műsoros ünnepélye a Molotov-utca 16. szám alatti székházban.

Nagyvárad

A MNSZ VISINSZKIJ-UTCA 27. SZ. ALATTI SZÉKHÁZBAN:

Minden hétfőn este 7 órakor a városi dalárda rendes próbái.

UJVÁROSI ÉS OLASZI KERÜLETEKBE:

November 2-án, kedden este 6 órakor összbizottsági ülés.

KOMENDANSRETI KERÜLETBEN:

November 2-án, kedden este fél 7 órakor összbizottsági ülés.

VILAGOSSAG

Tisztviselőket és távirászokat vesznek fel a kolozsvári és temesvári postavezérigazgatóságnál

A postavezérigazgatóság a hivatalos lap október 28-i 251. számában pályázati hirdetményt tett közzé a kolozsvári és temesvári postafelügyelőség területén megüresedett 15 könyvelői, 25 távirázi és 25 tisztviselői állás betöltésére. A pályázók részére Kolozsváron, illetve Temesváron december 12-én versenyvizsgát tartanak. A versenyvizsga írásbeli és szóbeli részből áll, mégpedig a következő tárgyakból:

(tisztviselők és távirászok nem töltött 35 év). 4. Tanulmányi bizonyítvány (könyvelőknél kereskedelmi középiskola végbizonyítvány, tisztviselőknél kereskedelmi, vagy elméleti gimnázium végbizonyítványa, távirászoknál kereskedelmi vagy elméleti algimnázium elvégzéséről szóló igazolvány). 5. Igazolvány, hogy nem komprimáltak. 6. Igazolvány, hogy antidemokratikus szervezetnek tagja nem volt. 7. Nyilatkozat, hogy az iskola elvégzése óta milyen tevékenységet fejtett ki.

1. Állampolgársági bizonyítvány. 2. Erkölségi bizonyítvány. 3. Születési anyakönyvi kivonat (betöltött 18, be-

teljességével a devizarendőrség tudomást szerezve a dolgról, váratlanul házkutatást tartott Seiger Ernő lakásán, ahol meg is találtak három kiló aranyat, melyből két kiló különféle drágakövekkel ékszernek volt feldolgozva és egy kiló tört aranyat, melyeknek értéke körülbelül husz millió lejt tesz ki.

3 és fél kiló aranyat akart Magyarországra csempészni Seiger Ernő, a „Comcar” kolozsvári főfelügyelője

KOLOZSVÁR. — A kolozsvári devizarendőrség nagyszabású aranyrejtegetéséről rántotta le a leplet. Seiger Ernő, a kolozsvári Comcar vezérfelügyelője, bizalmas értesítést kapott egyik volt tisztviselőjétől, aki még az inflációs időkben kiszökött Magyarországra, hogy az együtt vásárolt hét és félkiló aranyat feketeteuton juttassa ki Magyarországra.

A devizarendőrség tudomást szerezve a dolgról, váratlanul házkutatást tartott Seiger Ernő lakásán, ahol meg is találtak három kiló aranyat, melyből két kiló különféle drágakövekkel ékszernek volt feldolgozva és egy kiló tört aranyat, melyeknek értéke körülbelül husz millió lejt tesz ki.

szám alatti és Lőrincz Irén, Déva, Főttér 5. szám alatti lakos.

Seiger Ernő lakásán, akinek Déván ma is négy háza, 30 hold földje és konzervgyára van, mintegy száz darab különféle ezüst holmit találtak és több darab értékes perzsaszőnyeget.

A megszőkött aranyrejtegető volt vezérfelügyelő kézrekerítésére száleszköznyomozást indítottak. Seiger Eila, Malom-utca 27.

Világosság

A román-szovjet barátság hetében, kedden a kosárlabda, szerdán a sakkversenyekkel folytatódnak a sportünnepek

KOLOZSVÁR. — A román-szovjet barátság hetében a vasárnapi kerékpár és mezeli futóversenyek után kedden délután a röp. és kosárlabda, szerdán délután pedig a sakkversenyekkel folytatódnak a sportünnepek.

Az ünnepi hét keretében, kedden délután 3 órakor avatják fel Kolozsváron, a Városháza, Farkas-utca 4. szám alatt épült röp. és kosárlabda pályáját. A felavatás alkalmával kezdődnek meg a kosárlabda villámturna mérkőzések is, melyet villanyfény mellett az esti órákban látszanak le. Az első versenynapon a Victoria Szövetkezet női kosárlabda csapata a Textila ellen, majd a Victoria Szövetkezet férficsapata a BEAC együttesével játszik.

Szerdán ugyancsak a Városházapályán folytatódnak a küzdelmek este 6, illetve 7 órai kezdettel. A Textila férficsapata a BEAC ellen, az U pedig a Dermátával játszik. Az előbbi mérkőzést Aszalós és Rusu, utóbbit pedig Deák és Marosi vezet. Csütörtökön és pénteken az elődöntő és döntő küzdelmeket játszik le.

A román-szovjet barátság hetében, a kolozsvári Sakk Kerület, a

RNK kupa eredmények

A RNK kupa vasárnapi, harmadik fordulójában az aranyosgyeresi Bodronyipar 120 perces küzdelemben 3:1 arányban győzött Piskán a CFR ellen. Nagyváradon a Sportul Muncitorese 3:0 arányban győzte le a szatmári CFR együttesét. Vajdahunyadon az IMES-Lugosi MSC 3:0, Dettán a temesvári CAMT 2:0 arányban győzött a helyi együttes ellen.

Dermata-CFR (Torda) 3:1 (0:1)

KOLOZSVÁR. — A börtönártyak labdarúgó csapata vasárnap délután Tordán játszott barátságos mérkőzést a vasutas csapat ellen. A Kalló-pályán játszó Dermata csapata, a második félidőben kitűnő játékkal 3:1 (0:1) arányban nyerte meg mérkőzését. Góllövők: Both 2, Hegedűs, illetve Suru.

Textila Szakszervezet Szabadság-tér 28. szám alatti helyiségében, november 3-6. között minden nap délután 5 órai kezdettel sakkversenyt rendez a következő csapatok részvételével:

Textila, CFR, Magánalkalmazottak, Vegyes Szakszervezet, Dermata, Építők, Állami Tisztviselők és Grafikai Szakszervezet, november 4-én

délután 5 órakor pedig a CFR, Városi Alkalmazottak, Fodrázók, Elémezők, Egészségügy, Dermata, PIT és a Higiena „B” csapatai vesznek részt a versenyben két-két játékosal. Az egyéni versenyek küzdelmek november 5-én kezdődnek meg, melynek érdekessége, hogy ezen a versenyen a Vakok Intézetének a sakkozói is részt vesznek.

Négyes abdarugómérkőzés Kolozsváron az ARLUS Kupáért

KOLOZSVÁR. — A „Gheorghiu-Dej” sporttelepen november 4-én, csütörtök délután négyes labdarúgó villámturna mérkőzés lesz a román-szovjet barátság hét keretében. Az U, CFR, Dermata és a Hadserleg legjobb játékosai álló csapatok mérkőznek meg egymással, melynek győztese az ARLUS-kupa nyeri el.

A kolozsvári Népsport Szervezet propaganda belépti díjakkal rendezi meg a csütörtöki villámturna labdarúgó mérkőzéseket.

A nagyvárad COOMUS új vezetősége

NAGYVÁRAD. — A COOMUS sportegyesület beolvadt a Magánalkalmazottak Szakszervezetébe, de labdarúgó csapata, mint a COOMUS szövetkezet üzemi csapata továbbra is COOMUS néven szerepel. A legutóbb megtartott közgyűlésen a következő új vezetőséget választották meg:

Elnök: Lakatos Jenő. Sportfelelős: Kovács Ferenc. Intézők: Udvari Béla és Guttman Nándor. Labdarúgó Kerület képviselője: Nagy Lajos. Technikai felelős: Krausz Andor. Adminisztratív felelős: Szilágyi Zoltán. Pénzügyi felelős: Bogár István. Főszertáros: Szakács Gyula. Sajtó- és propaganda felelős: B-

A magyar válogatott Szófiában és Tiranában

BUDAPEST. — A magyar labdarúgó válogatott november 7-én Szófiában játszik a bolgár válogatott ellen barátságos mérkőzést. A magyar „B” válogatott ugyanezen a napon Tiranában játszik az albán válogatott ellen.

Csehszlovákia válogatottja legyőzte Ausztriát

POZSONY. — Közel 30.000 néző előtt játszották le vasárnap a csehszlovák-ausztrák nemzetek közötti labdarúgó válogatott mérkőzést, melyet Csehszlovákia csapata 3:1 arányban, meglepően nyert meg. Félidőben az ausztrákok vezettek 0:1 arányban, Stroh góljával. A magyar Kamarás Árpád a mérkőzést jól vezette.

A bírálata és önbírálata szellemében vizsgálta meg végzett munkáját

és választott új vezetőséget Szatmár megyében a MNSz

SZATMÁR — A megye 84 MNSz szervezetének 214 kiküldöttje választotta meg vasárnap a megye új típusú vezetőségét. A közgyűlésen résztvevő kiküldöttek a közgyűlés egész tartama alatt lelkesen ünnepelték a fejlődésüket biztosító Román Munkáspártot és hitet tettek a kizsákmányolás ellen folytatott harc sikeres e mellett. Tíz órakor a MNSz Szatmár városi szervezetének énekára élénkezte a köztársasági Himnusz, majd az Internacionálét, utána pedig Varga Lajos elnök a következő szavakkal nyitotta meg a közgyűlést:

— A helyi szervezetek új típusú vezetőségeinek megválasztása után utolsó fázisként sor került megyénkben a megyei vezetőség megválasztására. Új típusú vezetőséget választunk, ami azt jelenti, hogy a Román Munkáspárt irányításával és vezetésével, mi is részesei akarunk lenni a szocializmus építésének.

A közgyűlésen megjelent a Román Munkáspárt képviselőjében Sulok Mária, az Ekésfront képviselőjében Pop Vasile, a Romániai Demokratikus Nők Szövetsége képviselőjében Budai Ilona üdvözlő beszédei után Ferencz József titkár olvasta fel a kritika és önkritika szellemében összeállított jelentést az intézőbizottság politikai és szervezeti tevékenységéről. A figyelemmel kísért jelentést a közgyűlés vita tárgyává tette.

Varga Sándor (Nagybánya) kifogásolta a sajtóterjesztés hiányosságát és azt, hogy a tanügyi reformmal kapcsolatos kérdéseket nem igyekezett a megyei szervezet mélyen bevitni dolgozó tömegünk tudatába és ezért sokan nem értik meg ennek fontosságát. Kromély János a kritika és önkritika fontosságát emelte ki. Csintalan Lajos (Nagybánya) keveselte a megyében szervezett tagok létszámát. Schönplug Károly (Alsófernezely) a helyi szervezetek látogatásának hiányát kifogásolta. Budai Ilona (Szatmár) keveselte a helyi szervezetek vezetőségébe beválasztott és a megyei közgyűlésre kiküldött női tagok számát. Illés Sándor (Sziénváralja) hozzászólásában rámutatott arra a hiányosságokra, amelyek a vidéki kiküldöttek politikai felkészültségéből adódtak elő. Fokozottabb nevelésre hívta fel a megyei szervezet vezetőségének a figyelmét Dobray István (Fusztadáróc) hiányolta a vezetőségnek az ifjúsággal szemben tanított eddigi magatartását és fokozottabb figyelmet kért az ifjúság munkája iránt.

A hozzászólások után a közgyűlés a vezetőségnek megadta a felmentvényt és dökör elnöknek Nyisztor Józsefet jelölte ki.

Míg a jelölőbizottság az új vezetőség jelölését megejtette, Lázár József képviselő értékelte ki a volt vezetőség munkáját.

domásul kell vegyék a pajást mögé bujt reakciók elemek, hogy a pajást nem menti meg őket a felelősségvadász ajól, ha onnan népelejes tevékenységet igyekeznek folytatni. Ahogy az állam egyruhája mögé megbujt reakciók jelezte és arlatlanul tesszük, úgy nem marad el az ő csejokedeiteknek a számonkérés sem.

Az új vezetőség munkájával kapcsolatban rámutatott a szónok arra, hogy annak a népünk között kell folyni.

— Nem szakadhatunk el tömegeinktől, mert akkor nem lehetünk tovább vezetők és nem folytathatjuk tovább a harcot — fejezte be beszédét Lázár József.

Lázár József képviselő nagyhatású beszéde után a közgyűlés megválasztotta az új intézőbizottságot. Ez után került sor a végrehajtott bizottság megválasztására. Elnök: Varga Lajos munkás, ajelölők: Hutton Julia földműves és Boczor József postaalkalmazott, titkár: Ferencz József tisztviselő, szervező felelős: Szabó György vasmunkás, köznevelési felelős: Kócs József tisztviselő, pénzügyi felelős: Matolcs Lajos iparos, jogügyi felelős: Borsi Endre munkás, káder felelős: Bles István tisztviselő, gazdasági felelős: Brejter István tisztviselő.

A közgyűlés lelkes hangulatban, Varga Lajos elnök zárószavaival ért véget.

Este 7 órai kezdettel színvonalas kultúrét volt a zsufolás megteit Városi Színházban.

Az élenjáró ipar országa

A forradalom előtti Oroszország technikai és gazdasági szempontból egy egész évszázaddal elmaradt az élenjáró kapitalista országoktól. Ahhoz, hogy elérjék a szocializmus győzelmét, mindenképp el kellett teremteni az élenjáró ipart lehetőleg biztosítani a szovjet ország önállóságát és megteremteni az anyagi alapot az egész nemzetgazdaság és az ország védelme szocialista átalakítására.

Vladimir Iljics Lenin utmutatói alapján Szatmár kidolgozta a Szovjetunió szocialista iparosításának tervét. Országunkat földművelő országból ipari országgá, anyanná változtatni, amely saját erővel képes gyártani a szükséges felszerelést — ebben áll vezetésünk lényeg és alapja — mondotta Szatmár 1925-ben, a Párt XIV. kongresszusának szövegében.

A szovjet ország belső és külső fejlődése egyaránt megkövetelte a nehézipar építésének gyorsított ütemét. A szovjet állam iparosítása a nehézipar megteremtésével kezdődött. Ha a szovjet állam gyors ütemben nem építette volna fel nehéziparát, elvesztette volna önállóságát és nem lett volna egyéb, mint játék az imperialista erők kezében.

A szovjet állam a belső tartalékokból iparosította az országot. A kapitalista világól eltérőleg, ahogyan az iparosítás a dolgozó tömegek elszervezését és a munkanélküliség növekedését vanja maga után, a szocialista iparosítás erre vezetett, hogy a Szovjetunióban

teljesen és véglegesen megszűnt a munkanélküliség, szüntelenül javult a lakosság anyagi jóléte és fellendült a kultúrasi vonal.

A Lenin—Szatmár pártjának egységes akaratával ösztönzött és irányított embermüllök munkája ipari nagyhatalommá változtatta a szovjet országot. Míg a kapitalista államok ipara az első világháború után csak kis mértékben növelte termelését, a Szovjetunió nehézipara 1940-ben 13-szorosan fejlődött az ipari termelés 1913-as színvonalát. 1940-ben a szovjet országban közel négyszer annyi öntöttvasat, négy és félszer annyi szénat, három és félszer annyi kőolajat termeltek, mint 1913-ban. A termelés új példátlan növekedését nem lehet az ország egyszerű és megszokott, az amara-dottságból a hatalmas fejlődő fejlődésnek tekinteni. Ugrás volt ez, amelynek segítségével hazánk elmaradt országából élenjáróvá, földművelő országból ipari országgá változott. (Szatmár).

A szovjet szocialista ipar fejlődésének üteme jelentősen magasabb, mint bármely kapitalista állam ipara fejlődésének üteme, akár a legnagyobb fejlődés éveiben is. Végeredményben a Szovjetunió az ipari termelés teljesítményében felülmúlta Európát valamennyi államát. Az agrárállamból az ipari nagyhatalommá való átalakuláshoz mindössze 13 évre volt szükség. Ez az átalakulás a Szovjetunió iparosítását előző lenini—szatmári politika fényes diadalmát jelentette.

Be kell vonni a nőket a munkába

— A mai nappal megyei viszonylatban befejezett választások nagy jelentőségűek népünk további életére — kezdte beszédét Lázár József képviselő. — A megye magyarságának a vezetése a mai nappal ténylegesen a dolgozó földművelés, a munkásság és a haladó értelmiség kezébe kerül. A volt vezetőség nem fordított elég gondot a nők és az ifjak munkájára. A nők beszerzésének a kérdése fontos kérdés. Harcunk során azt akarjuk, hogy ezt a társadalmat átváltoztassuk a dolgozó érdekének megfelelően, már pedig ezt a lakosság több mint felénél nem tehetjük meg. Nem véletlen az, hogy a kizsákmányolók fulltárnai igyekeztek nőtestvéreinket még mindig elküldösítő ideológiák körében tartani, hogy elvonják őket a harctól és a haladástól. Asszonyaink és leányaink keresztül beférkőznek a családba és ott akarják megkezdeni a haladás elleni akcióikat. Nőtestvéreinket magunk

mellé vonni annyit jelent, mint súlyos vereséget mérni a reakcióra. A női kérdéssel kapcsolatban sokan felteszik a kérdést, hogy hogyan lehet két helyen is dolgozni, hiszen az egyesítés óta a nőknek a Demokratikus Nők Szervezetében van a helye. Igen, asszonytestvéreink ott találják meg a különleges női problémák megoldásával kapcsolatos kérdésekre a feleletet, de ez nem jelenti azt, hogy ne vehessen részt a MNSz munkájában is. Tudomásul kell venni azt, hogy ahova a demokratikus eszmék nem jutnak el, oda bevonul a reakció.

— Ugyanez a helyzet áll fent az ifjúsági kérdéssel kapcsolatban — hangzott Lázár József —, majd a továbbiak során rámutat a Román Munkáspárttal való kapcsolataink igen nagy fontosságára. Ezután a vidéken dolgozó aktivistáink működésére vonatkozóan a következőket mondta:

Megnövekedtek a követelmények

— A népi demokrácia szakaszába az aktivistáinkkal szemben a követelmény megnövekedett. Aktivistáink a vezetőképzőiskolában megtanulják a helyes politikai irányvonalat és látszódot. Vidéki munkáinkban ez nem elég. A helyes politikát a népnyelvére kell átvinni, hogy azt dolgozó földművelésünk megérthessék. Falusi testvéreinket nem lehet jelzőszavakkal tanítani. A dolgozó földművelésünk lelkében ott él a felszabadulás és a jobb élet utáni vágy, de ő azt nem tudja, hogy ez a vágy egyenlő a szocializmussal.

— Meg kell tanítani dolgozó földművelésünket arra, hogy ezt a vágyat össze tudják kapcsolni napjaink eseményeivel és harcunkkal és akkor mindent meg fognak érteni és mozgósítani is tudjuk őket a harcra, a szocializmus építésére, amit nekik maguknak kell felépíteni.

— Felvilágosító munkánk — hangzott Lázár József képviselő — össze kell, hogy legyen köze a falu életével, a falu konkrét problémáival.

— mert falusi dolgozóinkat először a saját problémái érdeklik. És ez a helyes, mert a szocializmus kiépítéséig még igen sok apró problémát kell megoldanunk, ami a harcunkat előbbre viszi. Ezért nem szabad soha elfelejteni, hogy a politikát irányvonalat el nem szakítható a dolgozó mindennapi problémáitól.

LE KELL LEPEZNI AZ EGYHAZAKBAN MEGBUJT REAKCIÓT

Az egyház kérdéseivel foglalkozva, Lázár József képviselő megállapította, hogy a reakció az iskolák államosításával kapcsolatban most azt hangoztatja, hogy a népi demokratikus fejlődésünk megtiltja a vallásoktatást.

— A vallás — hangoztatta ezzel kapcsolatban — a jelkísmereti szabadság alapján áll, tehát mindenkinek egyéni kérdése. Tudjuk azt, hogy a pajást mögé megbujt reakció másképpen igyekezik ezt a kérdést beállítani, hogy a dolgozó tömegeket szembe állítsa a fejlődéssel. Tu-

Háromszék megyében is idejében be kell fejezni a vetést!

A RMP és a MNSz aktivistái széleskörű mozgósító munkába kezdtek meggyezerte

SEPSISZENTGYÖRGY — 1948 október 24-én Sepsiszentgyörgyön tartották Háromszék vármegye MNSz aktivistái értekezletüket. Az értekezletre a MNSz országos központja részéről résztvevő László Ferenc dr. központi végrehajtott bizottsági tag, valamint Kurkó Gyárfás, Gáll Márton, Koszói G. István csikmegyei, Imecs János udvarhelymegyei és Tóth Géza háromszékmegyei nemzetgyűlési MNSz képviselők. Szabó Albert háromszékmegyei RMP képviselő és 20 háromszékmegyei MNSz aktivista.

Az értekezletet Kurkó Gyárfás nemzetgyűlési képviselő, a MNSz politikai titkárságának tagja vezette le. László Ferenc dr., a MNSz központi végrehajtott bizottságának tagja a vetési kampánnyal kapcsolatos kérdéseket dolgozta fel a gyűlés előtt. Értekezéshez élénk hozzászólások hangzottak el egy képviselőnk, mint megyei aktivistáink részéről. A hozzászólások élénk fényt vetettek, különösen a két szomszédos székely megye. Csik és Háromszék vármegye vetési eredményeire és hiányosságaira.

A hozzászólásokból kitűnik, hogy Háromszék vármegye október 15-ig az előirányzott vetési területnek csak 5 százalékát vetette be, október 18-ig 16,8 százalékát, október 22-ig 30 százalékát. Ugyanakkor kitűnik az is, hogy a megyének 103 traktora, 13.700 fogata, 325 vetőgépe van, s mindennek dacára az öszire előirányzott vetésterületet, a 17.500 hektár földet, csak 30 százalékban vetették be október 22-ig. Mi tehát az oka, hogy Háromszék vármegye földművelői csak ilyen kis százalékban hajtották végre a tervet?

Azonnal rájöhettünk, Háromszék vármegye szirosparasztjai eddig csak valamivel termeltek több kenyert, mint amennyi család nek ellátásához szükséges volt. Inkább a sokkal jobban jövedelmező takarmánytermelésre, a székely- és kö-

zépparaszt-ság viszont földjeinek nagyrésztét kenyérgabonával vetette be, szolgálva ezzel is Népköztársaságunk dolgozóinak ügyét. A múlt tapasztalatai azt tájták, hogy Háromszék vármegyében a vetési tervet ugyszólván szegény- és középparasztjaink hajtották végre. A megye szirosparasztjai kihasználva a talaj száraz, kötött voltát, késleltették magát a betakarítást is, hogy ezzel is jobban szabotálhassák a vetési terv végrehajtását. A sorozatosan jelentkező szabotázscselekmények erőlyes megakadályozására volt szükség, hogy Háromszék vármegye szegény- és középparasztjainak ne legyen hiábavaló a küzdelem, melyet a vetési terv időre való befejezéséért folytat.

Hogy mennyire szíven viseli szegény- és középparasztjaink a vetési terv sikerét, azt mutatja Sepsiszentgyörgy és Bereck példája is, ahol a vetési tervet a két község szegény- és középparasztjai 100, illetve 97 százalékban már eddig végre is hajtották.

Gáll Márton nemzetgyűlési képviselő beszámolt Csik vármegye vetési munkálatairól. Beszámolójából kitűnik, hogy Csikban október 22-ig 96 százalékban hajtották végre a vetési tervet, sőt egyes községek túl is teljesítették az előirányzott mennyiséget. Van olyan község, amely 140 százalékban teljesítette a vetési tervet. A munka ilyen ütemű végrehajtása a terv jó előkészítésének tudható be és annak, hogy szegény- és középparasztjaink féltetve minden fáradságot és munkát, dolgoztak a vetési sikerért elvégzéséért.

Csik megye példája lelkészetben hatott a jelenlévőkre és vállalták, hogy kiküszöböljék az eddigi hiányosságokat, minden akadályt elhárítva, a vetési tervet november 1-ig végrehajtsák. Hasonlóképp vállalták, azt is, hogy az államparasztságon megbúvó antidemokratikus elemeket, akik nagyban hozzájárultak a vetési munkálatok késleltetéséhez, bünyörtelenül leleplezzék és az őket megillető helyre juttassák. Szó esett az értekezleten az egerek irtásáról is. A beszámolók azt bizonyítják, hogy Háromszék vármeg-

gyének e téren elért eddigi eredménye sem ejégitik ki a kívánalmakat. A próbálkozások, tekintettel az egerek óriási mennyiségére, eredménytelennek bizonyultak. Bár Pápolc község eredményei kijelölték, szükség van az egérirtás komolyabb megszervezésére. A közeljövőben erre minden remény meg van, mert amint Szabó Albert nemzetgyűlési képviselő hozzászólásából kitűnik, a megye vezetősége komoly lépéseket tett, ugyanis folyó hó 25-én érkeztek Nagybányáról egy mázsa arzén Háromszék vármegye részére. Ezzel aztán lehetővé válik az egerek sikeres kiirtása.

Az értekezlet a legjobb hangulatban zárult és a résztvevők vállalták, hogy minden erejükkel hozzájárulnak a vetési terv sikeres végrehajtásához. Minden reményünk meg van rá, hogy Háromszék vármegye hatóságai, akik nem vették elég komolyan a vetési kampányt, leleplezve a kufárság mesterszékét, minden erejükkel azon lesznek, hogy Háromszék vármegye szegény- és középparasztjainak a küzdelem ne legyen hiábavaló.

Időjárásjelentés

Az időjárás helyzet lassan átalakul. Az északeurópai magas lényomás (776 mm.) a Szovjetunió fölé helyeződött át és így a felüle kiáramló hideg levegő már nem veszélyeztetli Közép-Európát. A mi vidéki időjárását továbbra is a Földközi-tengeri depresszió uralja, melynek meleg levegője a hideg levegő fölé siklik és borús, esős időt okoz.

Kolozsváron tegnap délelőtt 12 fok, este 9 órakor 9 fok volt a hőmérséklet. A lényomás este 764 mm. gyengén süllyedő.

Várható időjárás szerda délig: Továbbra is felhős, ködös idő, helyenként eső. Az északi részekben később időnként felhőzetfelszakadások. A hőmérséklet nem változik lényegesen.

Nagy sikere volt

az Állami Magyar Színház lordai vendéglátóknak

TORDA. — (Levelezők írja.) A helybéli ARLUS meghívására a kolozsvári Állami Magyar Színház proual társulata Tordára látogatott, ahol október 28-án a Gorkij Maxim mozi helyiségében nagy sikerrel adta elő Sveticin szovjet író „Ifjúság”

című vígjátékát. A darab szereplőinek játéka s a kitűnő fordulatok, érdekes vígjátékban komoly élményt és kultúreseményt jelentett Torda város közönségének, mely zsufolásig megtöltötte mozgószínház nézőterét s vendéglátók alkalmából

Uj diákok — az új iskoláról

Mit irnak a gyermekek az új típusu iskoláról?

KOLOZSVAR. — Onca-telep. Sokgyermekes-kisemberek lakótelepe. De hála a tanügyi reform nagyszerű, szociális intézkedéseinek, itt is van már továbbtanulási lehetőség. Az új hetosztályos állami népiskola élénk képet mutat. Bent a folyosón, az udvaron a tanítói és

tanári kar segít a napos tanárnak a rendfenntartásban. A gyermekek fegyelmizettek. Eppen az ARLUS ünnepély főpróbájára lépünk be az egyik terembe. Az énekes együttesek fegyelmizett sorokban, némán vonulnak a színpadra. És megkezdődik a műsor.

elsőtől a hetedik osztályos elemiig ingyenes a tanítás. A tavaly még nagyon nehéz volt a szülőknél, a sok tandíjat kiteremteni és nagyon rosszul esett, mikor azzal ment haza a diák, hogy ha holnap nem viszi bet a tandíjat, akkor hazaküldik. De most nagyon jó az elemi iskola. Eljen a Román Népköztársaság!

Egy külvárosi iskola ARLUS-műsora

Az első szám egy kedves balaika dal. Azután egy harmas csoport Maxim. Gorkijt ismerteti igen eredeti módon, szórakoztatva a feleségő kislány és a hetedik osztályos fiú párbeszédjéből megtudunk minden fontosabbat a nagy orosz íróról, úgy, hogy az ezután felolvasott regényrészlet (az „Emberek között” egy érdekes részlete) sem hat könyvszerűnek. A gyermekek önmagukat adják reális, valóságos játékkukban.

Anna tanárnőre hárult, aki ezt a feladatát jó pedagógiai érzékekkel oldotta meg. Mandolin és hegedű kísérettel előadott orosz román fejezetbe a műsora, mely egyúttal az új nevelői irány és eszközök is megmutatja nekünk: A gyermekek már nem magolnak nekik idegen, betanított szerepeket, hanem az egész közösség ötletességének és munkaszeretetének eredményeként azok ott születnek meg spontán a színpadon, mint a tanulók saját élményei. Mindegyik önmagát adja, mindegyik a közösség szerves alkotója.

Es végül Köpeczi Éva hetedik elemista így ír:

„Eddig csak a belvárosokban voltak gimnáziumok, ahol nagy tandíjat kellett fizetni. A szegény munkásgyermekek szülei nem bírták fizetni a nagy tandíjakat s ezért sok gyermek nem tudott iskolába járni, de muszáj volt a belvárosi iskolákba iratkozni, mert a külvárosokban még nem volt iskola. De ma már a külvárosokban is létesítettek tandíjmentes gimnáziumokat. Most jobb dolga van a külvárosi munkásgyermekeknek, mert télen nem kell abba a hidegbe olyan messzire menni. A nagyur gimnáziumokban, ha látak egy szegényesen öltözött gyermeket a jobbmódu gyerekek mindjárt lenéztek. Ha valamelyik gyengébb tanuló volt nem törődtek vele. A nagy fényes gimnáziumokban el hagyták bujni a gyengébb tanulókat és szegény szülei hiába fizették érte a nagy tandíjakat. De itten a mi iskolánkban ez nem történhetik meg, mert mi összeülünk, hatos csoportokat alkotunk és versenyez egyik csoport a másikkal és tanítjuk egymást.

Így irnak az új iskola új diákjai. Ez a muskátlis ablaku, haladószelemű pompás iskola valóban a haladás, az új szocialista szellem iskolája.

(M. L.)

A falujások bősége meglepő,

ván külön humoros lapjuk is a gyermekeknek. A gyermekek iráskészségének és pompás megfigyelőkészségének bizonyítékai a dolgozatok is. Az iskola megnyitására szólnak a dolgozatok, melyeket igen érdekes és tanulságos elolvasni, mert visszautkrözik a kicsik nagy, új élményeit az új iskolával kapcsolatban.

ban vannak, mert régebben az uriosztályok lenéztek a szegény munkásgyermekeket. Ezt az ünnepet, az új tanügyi reform megünneplésével dicsőítettük.”

Szász Anna, a hetedik elemi tanulója így ír:

„Az új iskola most nagyon jó, mert nincs olyan messzi, mint a tavalyi. Én a tavaly az állami leánygimnáziumba jártam, de ott nagy kivételezés volt, a gazdagok lenéztek a szegényeket. De most ebben az iskolában egyenlőség van, nincs gazdag vagy szegény, mert mindenki egyenlő. Most minden iskolában az

A vásárló közönség figyelmébe

Hamisított élelmiszereket akarnak eladni egyes feketézők a kolozsvári piacon

KOLOZSVAR. — A gazdasági rendőrség tudomására jutott, hogy egyes lelkiismeretlen emberek a legkülönbözőbb ravaszágokkal és aljas élelmiszerhamisítással károsítják meg a dolgozókat.

A kolozsvári piacra nagymennyiségű hamisított élelmiszert, többek között zsírt hoztak be eladni, Cenan Nicolai, Dordai Nicolai és Lázár Agoston ajtoni lakosok.

Öt zsírosbödöndben 150 kiló zsírt szállítottak be. Az elvetemedett élelmiszerhamisítók a bödöndbe főtt krumplit és földet helyeztek el, majd a tetejére mintegy 10 centiméter vastagságban zsírt öntöttek, mely megfagyva, takarta a földes

krumplit. Így boesátották áruba a vett is belőle. Cristea Elena sátras aki miután használni akarta a zsírt megdöbbenve állapította meg a csalást. Azonnal jelentést tett a gazdasági rendőrségnek, ennek alapján alig pár óra leforgása alatt sikerült a szökésben levőket letartóztatni.

A gazdasági rendőrség felhívja a közönséget, hogy vásárlásai alkalmával legyenek óvatosak és ha valamilyen rendellenességet tapasztalnak, azonnal értesítsék bizalommal a gazdasági rendőrséget. Csak együtt összefogva lehet végre kiirtani a dolgozók eme hiénáit. A fenti ügyben a népbíróság fog ítélni.

52 doktort avattak a Bolyai Tudományegyetemen

KOLOZSVAR. — Ünnepléses ke-retek között zajlott le vasárnap délelőtt a Bolyai Tudományegyetem központi épületének kis aulájában 52 doktorjelöltnek doktorrá való avatása.

Az avatógyűlésen az egyes karok dékánjai részéről történt személyi adatok ellenőrzésének megejtése végeztével a jelöltek képviselője a doktorrá avatásukat kérte, melynek megtörténte után az új doktorok ígértették arra, hogy szaktudásukat az emberiség javára és a tu-

domány haladásának szentelik.

— Ezzel a doktorrá avatással lezárult egy időszak —, intez néhány szót Csögör Lajos dr., a Bolyai Tudományegyetem rektora, az új doktorokhoz. — A jövőben csak azok

nyernek doktori címet, akik három évi megfigyelt munkával a tudomány és a haladás szolgálatában állanak. Ezután doktorátust szerezni kemény munkát, nagy felkészültséget és komoly szaktudást jelent — fejezi be szavait Csögör Lajos dr.

sukat az emberiség javára és a tu-

ELADÓ ház Csaba vezér-utca 26, részben is. Érdeklődni Főter 7., főzöszalon. 5691

ALLAST KERES

SZOPTATÓS dadának elmennék. Cim a kiadóban. 5658

ELEMISTÁKAT olcsón tanítok. Sajgó Árpád egyetemi hallgató. Hajnal-utca 41. 5731

MEGBIZHATO, jólléző, a háztartás minden ágában jártas, 30 éves nő állást keres. Cim: Kiss Urzicáné. nál, Marosvásárhely, Sztalin 60. 5736

ALLAST KAPHAT

FŐZNITUDO bejaronót felveszek. Gizella-ut 1., utolsó ajtó. 5744

GYOGYSZERESZ dirigente kíván. rosi gyogytárhoz kerestetik. Cim a kiadóban. Gy. 128

KULONFELEK

MENYASSZONYI ruha, fátylek és koszoru eladása és kölcsönzése nagy választékban az Orchideanál, Dózsa György-utca 22. F.

AUTO-ES MOTORKEREKPÁR vezetői tanfolyam kezdődik. Felvételek november 5-ig bezárólag. Jelentkezni Traian-ut 26. Sofőriskola. — Telefon: 13-76. Gy. 126

ELVESZETT Keresek Margit névre szóló, C-jelű kenyerjegy és pontkönyv. Becsületes megtaláló adja le Munkás-utca 89., jutalom ellenében. 5722

„AURORA CFR” postrestante jellegű levelet nem kaptam. Kérem újbóli levelet a lapban jelezve. 5725

MENYASSZONYI ruhák, fátylek, koszoruk, fehér szőrmeképpék kölcsönzése. „Dahlia”, Horea-ut 35. Gy. 51

„AURORA CFR” jellegre két levelet van a kiadóban. 5739

SAJÁT házzal rendelkező, 48 éves, független, vidéki iparos élettársat keres házasság céljából. November 19” jellegre. Gy. 130

DIÁK teljes ellátást kaphat, zongorahasználattal. Cim a kiadóban. 5741

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 3-5 lej. Legkisebb hirdetés díja 10 szög 30-50 lej. Allástkeresőknek szavanként 3 lej. Cim a kiadóban és jellegű hirdetésnek 20 lej pótdíj fizetendő. Házasság-levélzés szavanként 6-10 lej. Szöveg-hirdetés szavanként 6-10 lej. Közgazdasági hirdetés szavanként 3-12 lej. Keretes hirdetések négyzet centiméterenként 5-6-7-8 lej, előírt helyen 8-10-12 lej. Nyilttér szavanként 12 lej.

JÓKARBAN levő férfikerékpár sürgősen eladó. Érdeklődni Kossuth Lajos 24. Marosán. 5743

KETAGU létra, irógépszal, egy nagy kép és más apróságok eladók. Megtekinthetők Dózsa György-utca 30., házmesternél. 5742

CSOMAGPOMBÁZÓ gépek, egy WC ülő, 11 iratgép-dozsár, két kártyakép eladók. Megtekinthetők Stanfel cipészánál, Dózsa György-utca 21., udvarban. 5742

HARISNYASZEMFELSZEDŐGÉP, villanykályha és kézi vaskassa eladó. Kovács Jánosné, Bethlen-utca 27. 5742

KOMBINÁLT szoba, diófurnitos, székpittelt, sürgősen eladó. Eötvös utca 32., asztalosműhely. 5738

DIOFA ebédlő, festett háló, három gyermek íróasztal, három szék, fűzőkemence, eladó. Kegyes műasztalos, Vörös Hadsereg-utca. 53. 5710

INGATLAN-LAKÁS

ELADÓ családi ház. Eminescu (volt Fadrusz János)-utca 7. 5733

HÁZAT, telket, öröklakást akar venni, eladni, lakását elcserélni; butorral átadni, iratait lemásolni, férjhez menni, nőül? Forduljon bizalommal Vulcan irodához, Molotov 24. 5461

KERESEK két vagy háromszobás, összkomfortos, beköltözhető öröklakást vagy kisebb családi házat. Címeket a kiadóba „Biztos” jellegre kérek. Gr. 38

BRASSOI központi fekvésű házat elcserélném hasonló kolozsvári-va. Cim a kiadóban. Gr. 40

„ORGANIZATOR” ingatlanforgalmi iroda, Dózsa György-utca 23. 2x3 szoba, komfortos villa központban, beköltözhető 650.000 lej. 4 szobás modern, összkomfortos, beköltözhető villa, villanegyedben 800.000 lej. Központban 3 szobás, komfortos családi ház 335.000 lej, beköltözhető, sürgősen eladó. 5720

EGYSZOBÁS, komfortos lakás. niat átadnám kisebb szobáért. Cim a kiadóban. 5724

„Clujul” Állami Üzlet

pontáru osztálya

Kolozsvár, Dózsa Gy.-u. 18

A közönség tudomására hozzuk, hogy 1948 november 2-án a Dózsa kertnek a C. C. T. 1918 október 30-i 28932-II. számú eladási engedélye szerint az alant felsorolt árucikkek:

- 3000 méter barchet
- 500 „ Crepe republican
- 500 „ Crepe de Chine
- 500 „ Crepe de Chine mintás
- 800 „ női kabá szövet 4832 art.
- 500 „ Loden Strich szövet
- 500 „ Iparzi Loden 2/a art.
- 200 „ Vadász Loden 4875 art.
- 50 pár MICA női harisnya I, II, III.

A heti LOTO

huzásának eredménye:

Athúzták a következő számokat: 15, 64, 37, 17, 31

A heti nyeremény: 46.152 lej

Megbízható nőket és férfiakat ujságárusnak keres a

„Világosság”

kiadóhivatala

Tepser RICHÁRD DR.

Dévai Állami Magyar Nyelvi Gimnázium igazgatója, a Magyar Népi Szövegyűjtő dévai sz. vezetőnek az ívlistáján, a „Világosság” külső munkatársa. október 28-án, esztőtökön délután 1 órakor a dévai kórházban, 43 éves korában váratlanul elhunyt. Temetése szombaton, október 20-án volt a szászvárosi köztemetőben, a református egyház szertartása szerint.